

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
VASTSTELLING VAN EEN ONTWERP VAN LIJST VAN VOOR BESCHERMING VATBARE
MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN, MET NAME VAKWERKHOEVES IN KORTESSEM

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005 en 19 mei 2006;

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

hoeve Kerselaar en omgeving met inbegrip van het restant van de voormalige omgrachting (en met uitzondering van het noordelijke bijgebouw), gelegen te Kortessem (Kortessem), Daaleindestraat 85;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 182E, 184A, 185H, 186L, 188W.

2° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

vakwerk dwarsschuur behorende bij hoeve Daaleindestraat 52A-54, gelegen te Kortessem (Kortessem), Daaleindestraat 56;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 746W/DEEL.

3° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

omgeving schuur en bijhorend voormalig gesloten hoevecomplex te Daaleindestraat 52A-54, gelegen te

Kortessem (Kortessem), Daaleindestraat ;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 746S, 746T, 746V, 746W/DEEL, 746X.

4° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

semi-gesloten vakwerkhoeve, gelegen te Kortessem (Vliermaalroot), Helstraat 93; bekend ten kadaster:

Kortessem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 22L/DEEL.

5° Wegens de sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

onmiddellijke omgeving van semi-gesloten vakwerkhoeve, gelegen te Kortessem (Vliermaalroot), Helstraat ;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 21, 21/2, 22K, 22L/DEEL, 23D.

6° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

semi-gesloten vakwerkhoeve (met uitzondering van de "gerenoveerde" voormalige stallen), gelegen te

Kortessem (Kortessem), Herbroekstraat 42;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 255F/DEEL.

7° Wegens de sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

omgeving van semi-gesloten vakwerkhoeve Herbroekstraat 42, gelegen te Kortessem (Kortessem), Herbroekstraat ;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 245/2A, 245D, 251C, 254D, 254G, 255F/DEEL.

8° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Luimertingenmolen, gevormd door molenhuis en molenaarswoning, alsook bijgebouwen in vakwerk, gelegen te

Kortessem (Kortessem), Luimertingenstraat 2;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 87E/DEEL.

9° Wegens de sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

Onmiddellijke omgeving van de Luimertingenmolen, met de samenloop van Molenbeek en Oude Beek, gelegen te

Kortessem (Kortessem), Luimertingenstraat ;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 80A, 80B, 80C, 80D, 80E, 80F, 80G, 81A, 81B, 81C, 81D, 81E, 81F, 82A, 87E/DEEL, 90A, 91B, 91D, 91E, 91F, 91G.

10° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

gesloten hoeve met vakwerkcomponenten, gelegen te

Kortessem (Kortessem), Opeindestraat 121;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 127F/DEEL.

11° Wegens de sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

onmiddellijke, landelijke omgeving van gesloten hoeve Opeindestraat 121, gelegen te

Kortessem (Kortessem), Opeindestraat ; Vinckenroyestraat ;

bekend ten kadaster:
Kortesseem, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 127F/DEEL, 130B, 224H.

12° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:
- als monument:
vakwerkhoeve en bakhuis, met uitzondering van de recente aanbouw tegen de
voorgevel, gelegen te
Kortesseem (Vliermaalroot), Papeheide 24;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 634P/DEEL.

13° Wegens de sociaal-culturele waarde:
- als dorpsgezicht:
onmiddellijke omgeving van vakwerkhoeve Papeheide 24, gelegen te
Kortesseem (Vliermaalroot), Papeheide ;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 631N, 634P/DEEL, 634S.

14° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:
- als monument:
vakwerkschuur en hekwerk en -pijlers bij kasteel Printhaghen, gelegen te
Kortesseem (Kortesseem), Printhagendreef +2;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 115B/DEEL.

15° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:
- als monument:
gesloten hoeve (met uitzondering van de vernieuwde dwarsschuurvleugel),
gelegen te
Kortesseem (Kortesseem), Reeweg 87;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 54G/DEEL.

16° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:
- als dorpsgezicht:
agrarische omgeving van hoeve Reeweg 87 met vakwerkschuur (Reeweg 82) en
hoevecomplex met vakwerkcomponenten (Reeweg 78) en naastliggende houten
schuur, gelegen te
Kortesseem (Kortesseem), Reeweg 87;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 283/2A, 283B, 285/2F,
285S, 285T, 304W, 51B, 53B, 54G/DEEL, 54K.

17° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:
- als monument:
L-vormig vakwerkcomplex (restant van Paenhuis), gelegen te
Kortesseem (Wintershoven), Stationsstraat 23;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 2e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 258L/DEEL.

18° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:
- als monument:
langgestrekte vakwerkhoeve, gelegen te
Kortesseem (Wintershoven), Steenkensbeemdstraat 14;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 264/02G/DEEL.

19° Wegens de sociaal-culturele waarde:
- als dorpsgezicht:
onmiddellijke omgeving van langgestrekte vakwerkhoeve, gelegen te
Kortesseem (Wintershoven), Steenkensbeemdstraat ;
bekend ten kadaster:
Kortesseem, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 186A, 264/02G/DEEL.

20° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

de zogenaamde Valikhoeve, gelegen te
Kortessem (Kortessem), Valikstraat 2;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 337K/DEEL.

21° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

omgeving van de Valikhoeve met de vakwerk knechtjeshoeve te Valikstraat 8,
gelegen te

Kortessem (Kortessem), Valikstraat ;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 330G, 337K/DEEL, 340A,
341C, 342A, 343E, 348C, 352A, 357E.

22° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

vakwerk knechtjeshoeve van de Valikhoeve, gelegen te

Kortessem (Kortessem), Reeweg 96;

bekend ten kadaster:

Kortessem, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 305F, 307K.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het
gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende
intrinsieke waarden gemotiveerd:

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang,
gevormd door zijn historische, historische in casu architectuurhistorische
en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Kortessem): hoeve Kerselaar en omgeving met inbegrip van het
restant van de voormalige omgrachting (en met uitzondering van het
noordelijke bijgebouw), gelegen Daaleindestraat nr. 85

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De hoeve Kerselaar, in het ancien régime een pachtgoed van het
kartuizerklooster van Zelem, wordt al aangeduid op de Ferrariskaart (1771-
77), maar is veel ouder. Getuigen hiervan zijn de mergelstenen gedeelten
van het woonhuis, de gebogen spanten en de overkragende kern uit de 16^{de}
eeuw en het jaartal 1723 op de schuurpoortlatei.

Van het door de Ferraris weergegeven complex met losse bestanddelen rest
nog het L-vormige ensemble van woonhuis en stal, alsook de zuidelijke armen
van de voorheen door de Winterbeek gevoede omgrachting. De schuur behoorde
ook tot het oorspronkelijke gebouwenbestand; ze werd ca. 1848 naar zijn
huidige locatie verplaatst of toegevoegd.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt
omschreven:

Het hoevecomplex omvat een woonhuisvleugel met haaks aansluitende
stalvleugel en een vrijstaande dwarsschuur; alle onder zadeldaken met
Vlaamse pannen.

De vakwerkstructuur van de woning is deels versteend. De woning heeft haar
authentieke indeling en de onderkelderde opkamer behouden.

De stalvleugel bleef volledig bewaard in stijl- en regelwerk, met
witgekalkte bakstenen vullingen. De schuur heeft stijl- en regelwerk met
lemen vullingen en een versteende voorgevel.

Het vrijstaande bijgebouw, ten noorden van de hoeve, heeft geen waarde.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De ordonnantie en de diverse functies van de bouwcomponenten, alsook het achtererf en de omgrachting, duiden op de eeuwenlange agrarische activiteit.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Kortessem): vakwerk dwarsschuur behorende bij hoeve Daaleindestraat nr. 52A-54, gelegen Daaleindestraat nr. 56

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De schuur maakte deel uit van een groter complex dat minstens dateert van de eerste helft van de 19de eeuw. De schuur wordt voor het eerst kadastraal geregistreerd in 1904.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het betreft een vrijstaande dwarsschuur in vakwerk, opgebouwd met vier ankerbalkgebinten en afgedekt met een zadeldak (Vlaamse pannen). Tegen de voorgevel bevindt zich een open schob onder doorlopend dakschild. Tegen de achtergevel staat een bakstenen aanbouw waarnaast een open schob, beide onder doorlopend dakschild. De buitengevels van de schuur bestaan uit vits- en leemwerk.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De schuur heeft haar authentieke, agrarische functie behouden als berg- en stapelruimte.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Kortessem): omgeving schuur en bijhorend voormalig gesloten hoevecomplex te Daaleindestraat nr. 52A-54

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

Het hoevecomplex staat reeds in de Atlas van de Buurtwegen (ca. 1844) aangeduid. De constellatie en het volume van de vleugels wijzigden sindsdien enkele keren. De huidige situatie dateert volgens de mutatieschetsen van ca. 1937. Na 1997 is de NO vleugel, het oorspronkelijke woonhuis in vakwerk, afgebroken.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De hoeve, links van de schuur, is onlosmakelijk verbonden met de schuur in vakwerk. Deze hoeve vormt de historische context waarin de schuur vervat zit. Enkel de schuur bleef bewaard in vakwerk; de overige onderdelen van de hoeve zijn versteend.

De open ruimte, rechts van de schuur, houdt historisch verband met het hoevecomplex en vormt een agrarische buffer voor de schuur. Het perceel is momenteel in gebruik als laagstamfruitplantage.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Vliermaalroot): semi-gesloten vakwerkhoeve, gelegen Helstraat nr. 93

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De oudste kern van de semi-gesloten hoeve, namelijk het woonhuis, dateert van omstreeks 1896. De overige volumes verschijnen ca. 1937, met aanpassingen omstreeks 1956.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het hoevecomplex wordt gevormd door woonhuis en dienstgebouwen, geschikt rond het erf; alle onder zadeldaken met Vlaamse pannen. De gebouwen hebben hun stijl- en regelwerk behouden, met deels lemen en deels bakstenen vullingen.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De diverse functies van de bouwcomponenten en het binnenerf hebben een duidelijk agrarisch karakter, dat bovendien versterkt wordt door de ligging binnen landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door zijn sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Vliermaalroot): onmiddellijke omgeving van de semi-gesloten vakwerkhoeve, gelegen Helstraat nr. 93.

De sociaal-culturele waarde van het dorpsgezicht wordt als volgt omschreven:

De weilanden in de onmiddellijke omgeving vormen een belangrijke ondersteuning voor de agrarische erfgoedwaarde van de hoeve; zij hebben een bufferende functie t.a.v. de bouwzone.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Kortessem): semi-gesloten vakwerkhoeve (met uitzondering van de "gerenoveerde" voormalige stallen), gelegen Herbroekstraat nr. 42.

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De hoeve is een historisch gegroeid complex, minstens uit de eerste helft van de 19de eeuw. De vleugels stammen af van een in de Atlas van de Buurtwegen (1840-44) weergegeven U-vormig complex.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

De semi-gesloten vakwerkhoeve heeft een intacte totaalconstellatie: woonhuisvleugel, stal- en dwarsschuurvleugel en stalvleugel. De vakwerkstructuur van de woning en de achtervleugel (stal en dwarsschuur) is gaaf bewaard: stijl- en regelwerk met lemen vullingen, het geheel wit

gekalkt op een gepikte stoel en plint. Beide vleugels zijn verbonden door een bakstenen 'werkhuis' uit het begin van de jaren 1940. Het woonhuis heeft zijn authentieke indeling behouden.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De ordonnantie van de gebouwen en de diverse functies van de verschillende bestanddelen getuigen van de agrarische activiteiten in vorige eeuwen.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door zijn sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Kortessem): omgeving van semi-gesloten vakwerkhoeve, gelegen Herbroekstraat nr. 42.

De sociaal-culturele waarde van het dorpsgezicht wordt als volgt omschreven:

De behouden waterput, de moestuin en de voormalige stallen bepalen mee het landelijk karakter van de hoeve.

De hoeve is beeldbepalend ingeplant in een agrarisch kader met een wijdere omgeving van boomgaard, wei- en akkerland, met behouden ijzeren hek aan straatzijde. Deze context onderstreept de oorspronkelijke functies van de bebouwing en werkt bufferend ten aanzien van de ambachtelijke bedrijven- en kmo-zone die achter de hoeve gelegen is.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

Kortessem (Kortessem): Luimertingenmolen (gevormd door molenhuis en molenaarswoning, alsook bijgebouwen in vakwerk), gelegen Luimertingenstraat nr. 2.

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De banmolen, eertijds in gedeeld bezit van de heer van Kortessem en de provinciale commandeur van de Duitse orde in de Nederlanden, wordt al vermeld in een akte van 13 maart 1292 en dateert in kern uit de 18de eeuw. Hij werd opgetrokken ten noorden van de *Meulenbeeck*, een bewust hiertoe gegraven aftakking van de Mombeek. Op de Ferrariskaart (1771-77) is hij aangeduid als een L-vormig pand. De molen verschijnt eveneens L-vormig in de Atlas van de Buurtwegen (1840-44), deze keer bestaande uit twee autonome elementen. Het complex werd verder uitgebreid in de tweede helft van de 19de eeuw. De maalactiviteiten stopten in 1969.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het complex bestaat uit enerzijds het molenhuis (de watergraanmolen van het onderslagtype is ontmanteld) met de aansluitende molenaarswoning en anderzijds het U-vormig complex van dienstgebouwen (dwarsschuur en stallingen) rond het gekasseid erf met mestvaalt.

De grotendeels versteende en verankerde vakwerkbouw van het complex zit onder zadeldaken, doorgaans met Vlaamse pannen.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De ordonnantie en de diverse functies van de bestanddelen getuigen van de vroegere molenactiviteit.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door zijn sociaal-culturele waarde:

Kortesseem (Kortesseem): onmiddellijke omgeving van de Luimertingenmolen, met de samenloop van Molenbeek en Oude Beek, gelegen Luimertingenstraat .

De sociaal-culturele waarde van het dorpsgezicht wordt als volgt omschreven:

Bij de Luimertingenmolen zijn nog een moestuin en een restant van een hoogstamboomgaard behouden. De erg landelijke omgeving bestaat uit weilanden, enkele akkers, knotwilgrijen en populieraanplantingen. De Luimertingenmolen werd aan de zuidkant voorzien van water via de Molenbeek, een aftakking van de Mombeek. Ten noorden liep de Oude Beek. Beide kwamen terug samen als 'Mombeek' op ca. 400 m ten westen van de molen. De samenloop van beide beken is visueel verbonden met de Luimertingenmolen, aangezien er open weiland tussen gelegen is. De beken zijn historisch en functioneel onlosmakelijk verbonden met de molen. Tussen beide beken is de Luimertingenstraat gekasseid.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

Kortesseem (Kortesseem): gesloten hoeve met vakwerkcomponenten, gelegen Opeindestraat nr. 121

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De hoeve wordt reeds aangeduid in de Atlas van de Buurtwegen (1840-44), waardoor ze in kern teruggaat tot de eerste helft van de 19de eeuw.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het betreft een goed bewaarde gesloten hoeve in stijl- en regelwerk met lemen en bakstenen vullingen en overwegend gebruik van zadeldaken met Vlaamse pannen. De onderdelen van de hoeve (woonhuis, poort- en stalvleugel, dwarsschuur en stallingen) zijn geschikt rondom het erf. Enkele componenten zijn versteend: een gevel van het woonhuis en het stalgedeelte parallel met de Opeindestraat.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De ordonnantie en de verschillende functies van de hoevegebouwen getuigen van de agrarische activiteit.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn sociaal-culturele waarde:

Kortesseem (Kortesseem): onmiddellijke, landelijke omgeving van gesloten hoeve, gelegen Opeindestraat nr. 121

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

Een weiland, een akker en een restant van een hoogstamboomgaard met deels behouden meidoornhaag aan de Opeindestraat maken integraal deel uit van het

hoevecomplex en vormen een belangrijke ondersteuning van de erfgoedwaarden van de hoeve.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Vliermaalroot): vakwerkhoeve en bakhuis (met uitzondering van de recente aanbouw tegen de voorgevel), gelegen Papeheide nr. 24.

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De oorspronkelijk L-vormige vakwerkhoeve en het bakhuis dateren van circa 1912.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Het pand van de hoeve Papeheide 24 heeft de structurele elementen en indeling van het vakwerkgebouw behouden. Belangrijk hier zijn de authentieke ordonnantie schuur - stal - woonhuis en de centrale haard in het woonhuis. De gevels bestaan uit beschilderd stijl- en regelwerk met grotendeels lemen vullingen; onder zadeldak van Vlaamse pannen. Zeldzaam is nog de aanwezigheid van een bakhuis in vakwerk onder zadeldak (Vlaamse pannen), met een bakoven.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De authentieke ordonnantie en functie-invulling van de hoeve verwijzen naar de jarenlange agrarische activiteit.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door zijn sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Vliermaalroot): onmiddellijke omgeving van de vakwerkhoeve, gelegen Papeheide nr. 24.

De sociaal-culturele waarde van het dorpsgezicht wordt als volgt omschreven:

Het weiland rechts van de hoeve vormt nog een restant van de vroegere agrarische omgeving, in een gebied dat de laatste jaren erg intensief verkaveld en bebouwd is geworden. Ook op het oorspronkelijke erf, tegen de hoeve aan, is in de jaren 1940 een woning gebouwd.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Kortessem): vakwerkschuur, hekwerk en -pijlers bij kasteel Printhaghen, gelegen Printhagendreef nr. +2.

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De schuur is in 1855 voor het eerst kadastraal opgetekend. Volgens de aanduiding in het dakvlak dateert de huidige schuur van 1907. Het hekwerk met pijlers, links van de schuur, behoort tot een dreef die op de Ferrariskaart (1771-77) is aangeduid.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

De vakwerkschuur betreft een dwarsschuur van vijf traveeën (met tussenstijlschoren, uitgezonderd in de 3de travee). De schuur is opgetrokken in stijl- en regelwerk met authentieke bakstenen vullingen, onder een zadeldak met Vlaamse pannen.

Naast de schuur staan vierkante hekpijlers met geprofileerde afdeksteen in maaslandse kalksteen. Aan de pijlers is een eenvoudig smeedijzeren hekwerk bevestigd.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De dwarsschuur is een dienstgebouw, behorende tot de kasteelhoeve van kasteel Printhaghen. De schuur verwijst naar het belang van het landbouwbedrijf dat bij de aanvang van de 20^e eeuw werd uitgebreid aan de overkant van de dreef die de kasteelhoeve scheidt van het overige landbouwareaal. Doordat de schuur haar oorspronkelijke functie heeft behouden, wordt het agrarisch karakter extra benadrukt.

Het hek naast de schuur geeft toegang tot een historische dreef.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Kortessem): gesloten hoeve (met uitzondering van de vernieuwde dwarsschuurvleugel), gelegen Reeweg nr. 87

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De hoeve staat reeds afgebeeld op de Ferrariskaart (1771-77). In de Atlas van de Buurtwegen (ca. 1844) is de hoeve weergegeven als semi-gesloten complex. Omstreeks 1857 ontstaat een gesloten complex. Deze constellatie is tot op heden bewaard, enkel de volumes zijn in de loop der jaren licht gewijzigd.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het gesloten hoevecomplex, bestaande uit woonhuis, poortvleugel, stalvleugel en vernieuwde dwarsschuur, heeft nog traditionele zadeldaken met Vlaamse pannen. Het stijl- en regelwerk is deels versteend. Het woonhuis heeft zijn ordonnantie, schrijnwerk en centrale haard behouden.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De authentieke constellatie, ordonnantie en functie-invulling van het hoevecomplex verwijzen naar de jarenlange agrarische activiteit.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Kortessem): agrarische omgeving van hoeve Reeweg 87 met vakwerkschuur (Reeweg 82) en hoevecomplex met vakwerkcomponenten (Reeweg 78) en naastliggende houten schuur, gelegen Reeweg

De historische, in casu architectuurhistorische waarde en de sociaal-culturele waarde worden als volgt omschreven:

De vakwerkhoeve Reeweg 87 is gelegen in een agrarische omgeving. Aan de straatzijde, rechts van de hoeve staat een waardevolle, oude geknotte es. Aan de overkant van de straat, Reeweg 82, staat een hoeve waarvan de vakwerkstructuur van de schuur nog bijna volledig intact is. De overige vleugels zijn in baksteen opgebouwd, helaas geverfd om een (nep!) vakwerkstijl te bekomen.

Iets verderop (Reeweg 78), waar een loofhoutdreef (Eikveldstraat) uitkomt op de Reeweg bevindt zich een hoevecomplex dat nog volumes bevat met een vakwerkkern. Naast de hoeve staat nog een authentieke open houten schuur onder zadeldak met Vlaamse pannen. Het erf is aan de kant van de Eikveldstraat afgezoomd door een haagbeukhaag.

Door de aanwezige vakwerkelementen getuigen Reeweg 82 en 78, en de omgeving ervan, van een oud agrarisch landschap dat gekenmerkt werd door de vele vakwerkhoeven.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Wintershoven): L-vormig vakwerkcomplex (restant van Paenhuys), gelegen Stationsstraat nr. 23

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

Stationsstraat 23 is een restant van het complex 'Paenhuys', één van de twee brouwerijen die Wintershoven telde. Het paanhuis bleef in gebruik tot het begin van de 18de eeuw.

Het huidige woonhuis dateert van de jaren 1840.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het huidige L-vormige complex bestaat uit een woonhuis en een restant van een voormalig dienstgebouw.

De vakwerkstructuur van het woonhuis bleef bewaard. Traditionele elementen zijn het zadeldak met Vlaamse pannen, de pannen beschiëting van de zijgevel, de centrale haard en de opkamer.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

Het huidige complex behoorde vroeger tot het 'Paenhuys' en is vandaag nog steeds onder die naam gekend. De naamgeving verwijst nog overduidelijk naar de ambachtelijke functie die het complex tot het begin van de 18de eeuw had als brouwerij.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Wintershoven): langgestrekte vakwerkhoeve, gelegen Steenkensbeemdstraat nr. 14

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

Volgens de kadastrale mutatieschetsen dateert de hoeve van 1902 en is derhalve een laat exemplaar van vakwerkbouw waarvan we in Limburg voorbeelden aantreffen tot ca. 1930.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het betreft een langgestrekte hoeve van 7 traveeën onder een zadeldak met Vlaamse pannen, met behouden stijl- en regelwerk en houten schrijnwerk.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De hoeve, gelegen in natuurgebied, heeft een landelijk karakter en getuigt van de voormalige agrarische functie.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Wintershoven): onmiddellijke omgeving van langgestrekte vakwerkhoeve, gelegen Steenkensbeemdstraat nr. 14

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

Het weiland met knotwilgenrij, rechts van de hoeve, vormt een belangrijke ondersteuning van de erfgoedwaarden van de hoeve.

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

Kortessem (Kortessem): de zogenaamde Valikhoeve, gelegen Valikstraat nr. 2

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

De hoeve is reeds aangeduid op de Ferrariskaart (1771-77) en bestaat aldaar uit twee parallelle losstaande componenten. In de Atlas van de Buurtwegen (1840-44) bestaat ze uit vier elementen, samengevoegd tot een semi-gesloten complex. Behalve enkele wijzigingen in volume, is de totaalconstellatie behouden gebleven.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

De Valikhoeve is een U-vormig vakwerkcomplex onder zadeldaken met Vlaamse pannen. Het complex bestaat uit een poortvleugel, woonhuisvleugel en (verbouwde) stalvleugel. De erfzijdegevel van het woonhuis is versteend ca. 1860.

Ten zuiden bleef een klein gedeelte van de oorspronkelijke dwarsschuur bewaard.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De ordonnantie en de diverse functies van de hoevecomponenten verwijzen naar de voormalige agrarische activiteit. Volgens de dorpslegenden werden in het complex clandestiene missen opgedragen tijdens de Franse Revolutie.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang, gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarden:

Kortessem (Kortessem): omgeving van de Valikhoeve met de vakwerk knechtjeshoeve (Valikstraat 8), gelegen Valikstraat en

Kortessem (Kortessem): vakwerk knechtjeshoeve van de Valikhoeve, gelegen Reeweg nr. 96.

De waarden worden als volgt omschreven:

Beide knechtjeshoeven van de Valikhoeve, respectievelijk uit de eerste en de tweede helft van de 19de eeuw, maken deel uit van één en hetzelfde historische complex en worden gekenmerkt door traditionele architecturale elementen als zadeldaken met Vlaamse pannen en de typische vakwerkbouw.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

04 MEI 2007

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN